

2003-11-12

Rostlinolékařství – nauka o chorobách a poškození rostlin

Fytopatologie – nauka o chorobách rostlin a jejich původních

Choroba – odchylka od normálního průběhu fyziologických procesů, vyvolaná činností patogenního organismu.

Porucha – změna fyziologických procesů

Poranění – jednorázová změna, např. při okopávání atd.

BIOTICKÉ FAKTORY:

Virologie – nauka o virech.

Viróza – choroba způsobená viry

Vir - podbuněčný organismus

Virion – nositelka genetické informace a bílkovina tvořící obal

Dělení:

Ü Dle NK

- DNA viry
- RNA viry
  - Jednovláknové
  - dvouvláknové

Ü Rostlinné

Ü Živočišné

Ü Mikro...???

Přenos virů:

1. vegetativním množením (např. hlízy)
2. pylem, semeny
3. mechanicky přes poraněnou buněčnou stěnu
4. vektory – živočišnými, houbami, parazitickými rostlinami

Příznaky virových chorob:

Ü Deformace – zkrucování, kadeření

Ü Barevné změny – žloutnutí, červenání

Choroby: např. svitnutka, mozaika, žloutenka

Nejškodlivější – např. šarka (u švestky), rizománia (karanténní choroba = velice škodlivé)

Viroidy – jednovláknová cirkulární RNA = dříve považované za viry

Příznaky: zakrslosti, deformace

Ochrana:

1. Prevence -> prognóza -> karanténa
2. Agrotechnická opatření: volba stanoviště, oševní postup, hnojení, termín výsevu a výsadby
3. Meristémové kultury – ozdravění u ekonomicky zajímavých plodin, ne vždy jde
4. Boj proti přenašečům
5. Křížová ochrana
6. Šlechtění na rezistenci
7. Genové manipulace

Bakteriologie:

Ü Prokaryotní – není ohraničená

Ü Jednobuněčné

Ü Heterotrofní výživa

Rickettsie – cévní svazky

Aktinomycety – grampozitivní, vláknité

Bakterie do rostliny pronikají přirozenými otvory (např. průduchy) a mechanickým poraněním.

Příznaky:

Ü Skvrnitosti

Ü Nekrózy kůry a odumírání

Ü Nádorovitost

Ü Vadnutí

Mykologie – houby, eukaryotní organismy, heterotrofní výživa

Rozmnožování:

- Pohlavní
- Nepohlavní

Příznaky:

- Skvrnitost
- Povlaky
- Vadnutí
- Hniloby

Říše:

- Fungi...??
  - Oddělení:
    - Chytridiomycota – např. rakovina brambor
    - Zygomycota – skládkové hniloby
    - Ascomycota – houby vřeckovýtrusé, příznaky: strupovitost (jablka)
    - Basidiomycota – houby stopkovýtrusé
- Chromista – plíseň salátová
- Protoza – na košťálovinách